

Ženklelis „Amžiui draugiška darbovietė“

Ženklielio idėja „**Amžiui draugiška darbovietė**“, kaip priemonė, kuri skatintų darbdavius diegti gerasias praktikas ir padrasintų vyresnius asmenis aplikuoti **ATMESTA**.

Atlikus **užsienio šalių panašių praktikų analizę** identifikuotos šios **rizikos**:

1. Jei ženklelis nebus audituojamas – tai **gali tapti tik PR ženklu** ir neturėti realaus svorio, bei neatliepti vyresnių žmonių problematikos.
2. Jei programa komunikuojama kaip „už darbuotojus, kurie susiduria su sistemiais sunkumais įsidarbinant / darbo vietoje“, daliai darbdavių tai **gali tapti neigiamu signalu**.
3. Atvirkštinės / **teigiamos diskriminacijos rizika** – išskiriant tam tikrą amžiaus grupę, neįtraukiame kitų.
4. **Sunku pamatuoti** ar ženklas padidino 50+ įdarbinimą, ar tik sukūrė gražų darbdavių sąrašą.
5. Jei bus sukurtas auditavimo procesas, išskyla rizika, kas jį valdys ir **ar efektyvu** paskirti tiek resursų. Tai pat padidėja **administracinė našta** įmonėms, tad jos gali tiesiog neįsitraukti, ypač mažos ir vidutinio dydžio.
6. **Jei nėra auditavimo / priežiūros sistemos, kyla rizika ženkleliu laiduoti** už įmones, kurios nesilaiko įtraukios darbo vietos politikos, ir siųsti į jas darbo rinkoje **pažeidžiamus asmenis**.

Atkreipiame dėmesį, jog tyrimo atlikimo laikotarpiu **neradome valstybinių iniciatyvų** kurios suteiktų ir audituotų ženklelį **deklaruojantį „amžiui draugišką darbdavį“** tai daugiausia atlieka NVO. Valstybinės įstaigos fokusuojasi į **teisinę bazę, gaires, standartus, subsidijas arba tam tikrų priemonių derinį**. EBPO akcentuoja, kad vien subsidijos dažnai veikia silpniau nei taikomi mišrūs mechanizmai: įrankiai, paskatos, stebėseną.

Konsultacijos su ekspertais iš „**Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos**“, „**Įvairovės Chartijos**“, taip pat **darbdaviais**, lyderiaujančiais lygių galimybių temoje, tik **patvirtino nuogastavimus dėl tokio ženklelio efektyvumo**, jo neutralumo kitų amžiaus grupių klausimu.

Nepaisant to, kad ženklelio idėja buvo atmesta, vyresnio amžiaus asmenų diskriminacijos, įsidarbinimo ir tvaraus darbo klausimas, turint omenyje Lietuvos demografinę situaciją, išlieka opia problema.

Ženklelis „Amžiui draugiška darbovietė“

Įgyvendinimo eiga:

- **2025-12-23** | Lietuvos ir tarptautinių gerųjų praktikų, skirtų amžizmo mažinimui darbo aplinkoje, analizė.
- **2026-01-09** | 50+ amžiaus darbuotojų poreikių darbo rinkoje ir jų požiūrio į amžiui draugiško darbdavio sampratą konsultacinis tyrimas ir jo apžvalga.
- **2026-01-23** | Parengtas amžiui draugiškos darbovietės iniciatyvos išpildymo pasiūlymas ir surengta viešoji konsultacija.
- **2026-02-13** | Parengiamos amžiui draugiškos darbovietės žymės gavimo gairės (privalomieji kriterijai), rekomendacijos įgyvendinimui.
- **2026-02-27** | Projekto perdavimas institucijoms ir pilotavimas

Iniciatyva „Amžiui draugiška darbovietė“ yra žingsnis į atviresnę ir tvaresnę darbo rinką, kuri pripažįsta **senstančios visuomenės poreikius**, mažina **stereotipus ir diskriminaciją** bei siunčia patikimą signalą, kad darbovietė yra **atvira visiems amžiams**.

Tikslas

Skatinti darbdavius diegti nuoseklias praktikas, pritaikytas 50+ darbuotojams, ir suteikti viešai atpažįstamą, patikimą ženklą įmonėms, kurios tokią politiką nuosekliai vykdo. Taip pat informuoti ir padrąsinti 50+ darbo ieškančius asmenis kreiptis į ženkleliu pažymėtas įmones.

Vertė

Mažina amžiaus diskriminaciją, nuostatas, gerina įdarbinimo perspektyvas 50+, didina darbuotojų išlaikymą ir produktyvumą, gerina įmonių reputaciją darbo rinkoje ir visuomenėje.

Ilgalaikis poveikis

Ženklimas gali tapti matomu žingsniu mažinant **diskriminaciją ir stereotipus**, keičiant vyresnių darbuotojų įvaizdį ir kuriant aiškų, patikimą signalą, kad darbdaviai yra atviri visiems amžiams.

Kodėl ši problema svarbi?

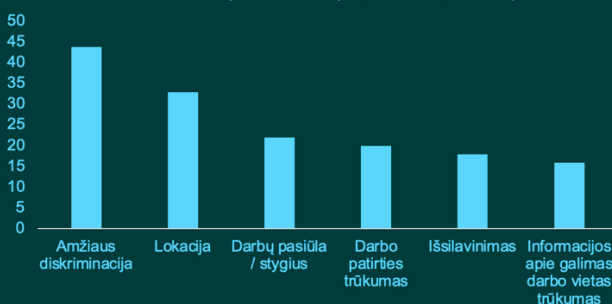
Situacija Europoje

- Darbo jėgos senėjimas ir demografiniai pokyčiai daro 50+ žmones vis svarbesnius ekonomikai.
- Amžizmas vis dar stumia vyresnius žmones iš darbo rinkos: ES tik 51 % 60–64 m. gyventojų tebėra ekonomiškai aktyvūs. Pagrindinės priežastys – sunkumai rasti tinkamą darbą ir ilgalaikis nedarbas vyresniame amžiuje, kurį palaiko išliekantys neigiami stereotipai apie vyresnius darbuotojus. [Allianz Research, 2023](#)
- 45 % europiečių mano, kad amžiaus diskriminacija ES yra plačiai paplitusi. Dar 52 % teigia, kad amžius yra pagrindinis veiksnys, galintis pakenkti kandidato galimybėms įsidarbinti. [EU Commission, 2024](#)
- 45–64 metų darbuotojai 2022 m. sudarė jau 41 % visos EBPO darbo jėgos – palyginti su 29 % 1990 m. Kadangi žmonės dirba vis ilgiau, vis daugiau darbuotojų nori keisti ar permąstyti savo karjeros ambicijas, todėl karjeros planavimas vyresniame amžiuje tampa vis svarbesnis.

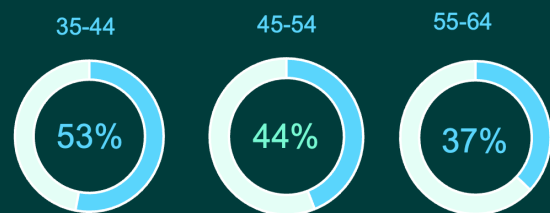
Situacija Lietuvoje

- Septyni iš dešimties (69 proc.) diskriminaciją jaučiančių apklaustųjų dažniausiai nurodė darbą kaip aplinką, kurioje jaučiasi diskriminuojami. [Imonių apklausa, 2022](#)
- 21,5 % vyresnio amžiaus darbuotojų teigė, kad trūksta informacijos apie į vyresnio amžiaus darbuotojus palankiai vertinančius darbdavius. [2025, Vilmorus](#)
- 30,5 % vyresnio amžiaus asmenų darbo ieško per pažįstamus 23,2 % - per UŽT. [2025, Vilmorus](#)
- 2025 m. spalio 1d. Užimtumo tarnybos duomenimis 50+ m. asmenys sudarė beveik 40% visų bedarbių, 56,8 tūkst.
- Lietuvoje darbuotojų amžiaus mediana jau siekia 44 metus, todėl vyresnio amžiaus specialistai tampa vis svarbesne darbo rinkos dalimi. [EBPO, Aktyvus senėjimas Lietuvoje](#)
- 2025 m. Pasaulio ekonomikos forumo „Ateities darbo vietų“ ataskaita rodo, kad Baltijos šalys patenka į pirmaujančių valstybių trejetą pagal planus aktyviausiai telkti dėmesį į 55+ darbuotojų įtraukimą. [WRF Report, 2025](#)

Dažniausi 45–65 metų darbuotojų, pakeitusių darbo vietą, iššūkiai (%), EBPO, 2024

% darbuotojų skirtingose amžiaus grupėse, kurie reguliariai peržiūri ir įvertina savo karjeros galimybes (EBPO, 2024)

Vyresnio amžiaus darbuotojai 16 % rečiau peržiūri ir įvertina savo karjeros galimybes nei jaunesni darbuotojai

EBPO, 2024

Aušrinė Dapkevičiūtė
Ieva Astraukienė

✉ ausrine.dapkevičiute@kurkit.lt
✉ ieva.astraukiene@kurkit.lt

📍 Upės str. 23,
08128, Vilnius,
Lithuania

🌐 www.kurkit.lt